

BỆNH KHẢM VI-RÚT TRÊN BẦU BÍ DƯA

Bệnh khảm vi-rút trên bầu bí dưa (CGMMV) là loại bệnh cây lây nhiễm trên các loại cây trồng thuộc họ bầu bí dưa bao gồm dưa hấu, dưa leo, các loại dưa khác, bí ngòi, bí rợ các loại, khổ qua, bầu. CGMMV có thể gây tổn thất hoa màu rất nghiêm trọng.

Farm biosecurity is essential

Hiện nay chưa có phương cách chữa trị hữu hiệu đối với bệnh CGMMV. Áp dụng các biện pháp đề phòng lây nhiễm là phương cách chủ yếu bảo vệ hoa màu. Nông dân được khuyến cáo nên áp dụng các biện pháp an toàn sinh học trang trại để giảm thiểu rủi ro xâm nhiễm và phát tán bệnh. **Hãy đọc bảng kiểm tra các bước cần thiết cho công tác an ninh sinh học trang trại ở mặt sau tờ thông tin này**

Triệu chứng bệnh CGMMV như thế nào?

Cây con và cây trưởng thành

Nhận dạng CGMMV bằng mắt có thể không đáng tin cậy. Triệu chứng bệnh thay đổi tùy theo loại cây và giống trồng và có thể nhầm lẫn với triệu chứng các loại bệnh do tác nhân vi-rút khác trên dưa hoặc do các vấn đề dinh dưỡng. Một số giống không biểu lộ triệu chứng khi đã nhiễm bệnh.

Trong trường hợp nhiễm bệnh nặng lá mầm có thể chuyển sang màu vàng. Cây nhiễm bệnh có thể héo, rũ chết một phần hoặc chết sớm cả cây.

Lá

Tùy theo loại cây trồng mà khi bị nhiễm bệnh lá non có thể thấy triệu chứng gân trong và bị nhăn nhúm trong khi lá già có lốm đốm mất màu xanh không đồng đều hay bị khảm, nhạt nhạt, vàng hay gần như trắng bạc tạnh. Lá thường bị biến dạng.

Trái

Trong nhiều trường hợp trái không biểu hiện triệu chứng bên ngoài mà chỉ biến màu nhạt nhạt trong ruột hay hóa vàng nâu. Triệu chứng này thường thấy rõ trong trái dưa hấu.

Các triệu chứng còn có thể là chuyển vàng hay đỏ loang lổ trong ruột dưa hấu. Ruột trái bị hư hại cấu trúc từng lổm trong khi các phần khác xung quanh vẫn bình thường. Trái có thể bị dị dạng, không lớn, thui sớm.

Bệnh CGMMV lây lan như thế nào?

- Hạt giống nhiễm bệnh. Mầm bệnh có thể sống tiềm ẩn trong đất bị nhiễm do tàn dư cây trồng bị nhiễm bệnh vụ trước. Mầm bệnh CGMMV có thể lưu tồn trong thời gian dài.
- Lây nhiễm qua con đường nhựa cây khi thao tác lật lá, bấm chèo, quẩn ngọn
- Góc ghép, mầm ghép nhiễm bệnh
- Nhiễm bệnh qua rễ cây mọc trong đất bị nhiễm bệnh
- Lây từ rễ qua rễ
- Mầm bệnh CGMMV có thể sống trong nước tưới, dung dịch phân bón rồi gây bệnh
- Nhựa cây, đất bị nhiễm dính vào tay nhân công, xe cộ, dụng cụ, quần áo, giày ủng
- Thùng, kết
- Các loại côn trùng có bộ hàm nhai cứng có thể truyền bệnh CGMMV

Làm gì khi nghi ngờ phát hiện bệnh?

Loại bỏ và tiêu hủy ngay cây nghi ngờ bị bệnh, tránh tiếp xúc với các cây khác và làm theo các biện pháp hướng dẫn an ninh sinh học. Gọi dịch vụ thông tin sâu bệnh hại 1800 084 881 để báo tình hình nghi ngờ bệnh CGMMV. Nếu có yêu cầu thì thu thập và gửi mẫu bệnh, tham khảo hướng dẫn trên trang thông tin của Bộ Nông nghiệp và Lương thực (DAFWA) agric.wa.gov.au/bacteria/plant-disease-diagnostics

Nếu được xác định có bệnh CGMMV trong trang trại của mình, quý vị vẫn có thể tiếp tục thu hoạch và bán sản phẩm. KHÔNG cấm vận chuyển nội địa sản phẩm bầu bí dưa.

Bảng kiểm tra các hạng mục trong trang trại

- Quý vị có khu vực tẩy rửa xe cộ, thiết bị biệt lập trước khi chúng ra vào trang trại hay không?
  - Quý vị có tẩy rửa xe cộ, thiết bị khi di chuyển chúng từ chỗ này sang chỗ khác trong trang trại không?
  - Quý vị có trang bị bàn chải xạc giày ủng hay khay tẩy trùng giày ủng cho khách và nhân công khi họ ra vào trang trại không?
  - Quý vị có bộ dụng cụ thiết bị chỉ dùng riêng cho khu vực có nguy cơ nhiễm bệnh cao không?
  - Quý vị có sử dụng các chất tẩy rửa không?
  - Nước chảy ra từ khu tẩy rửa có được dẫn ra cách xa khu sản xuất và nguồn nước tưới không?
  - Quý vị có bảng cảnh báo ngay cổng ra vào có ghi rõ các biện pháp vệ sinh và an ninh sinh học trang trại không?
  - Khách khi đến có biết thông báo trực tiếp cho văn phòng hay cho nhà mình không?
  - Quý vị có bãi đậu xe riêng cho khách không?
  - Quý vị có phương tiện cho khách di chuyển trong trang trại mình không?
  - Quý vị có tra hỏi/hạn chế khách từng viếng thăm khu vực có thể đã nhiễm bệnh khi họ muốn đến trang trại mình không?
  - Quý vị có duy trì hàng rào quanh trang trại không?
  - Quý vị có cảnh báo nhân công và cho họ tập huấn về an ninh sinh học không?
  - Quý vị có diệt cỏ và cây dưa rài trong trang trại không?
  - Quý vị có kiểm tra sâu bệnh hại khi nhân cây giống, hạt giống không?
  - Quý vị có sử dụng hạt giống được nhập vào Úc trước tháng 11/2014 không? Loại này được khuyến cáo phải giám định.
  - Quý vị có áp dụng các loại tiêu chuẩn chất lượng hay hệ thống thực hành quản lý trang trại tốt nhất không?
  - Quý vị có tham vấn các nhà tư vấn chuyên môn khi xây dựng và thực hành các biện pháp an ninh sinh học trang trại không?
  - Quý vị có chương trình quản lý sâu bệnh hại có hiệu quả không? (các loại con trùng bộ hàm nhai có thể lan truyền bệnh vi-rút)
  - Quý vị có biết phải làm gì khi nghi ngờ rằng trang trại mình bị nhiễm bệnh CGMMV không?
- Cập nhật thông tin về CGMMV trên trang thông tin của Bộ Nông nghiệp và Lương thực (DAFWA) agric.wa.gov.au/CGMMV

